

IMMORTAL *

PER

MARIA CASTANYER

Per tres vegades immortal, Girona!
Jo vull cantar la teva gesta invicta.
Els teus fills que lluitaren en muralles,
ara reposen dins la terra mare
que pam a pam van defensar... per sempre!

Dessota els ponts s'escorre l'aigua negra,
que fa cent cinquanta anys ja s'hi escorria
tenyida amb sang d'herois. Ara, calmosa,
i sempre vigilant sota el teu signe.

Sento les veus que en altre temps lluitaren
per fer més vius els plecs del teu somriure.
Dins la quietud alerta de les hores;
no sents el seu respir? I la presència
que es desfà en enfilalls de boira toba?
No sents com els teus fills avui retornen
per cantar-te l'enyor? Girona; escolta!

CARLE MAGNE

De Carle Magne sóc ombra i espasa.
Jo et veig avui, i vinc dintre el fantasma
dels segles on reposa el meu reviure.
I somric dins de l'angle de les pedres

* *Premio de Poesia* del Certamen Histórico-Literario, conmemorativo del CL aniversario de los Sitios de Gerona de 1808 y 1809.

perquè encara contemplo amb ulls de cendra
la teva silueta, que amb ulls d'home,
vaig estimar per defensar-te, intacte!

Maig de 1809! La guerra tensa
ens estrenyia el cinturó de febre.
Damunt l'espatlla hi bategaven ales,
i els ocells esglaiats de plomes mortes.

La bandera d'Ultònia feia cercles
als soldats abaltits. Jo tremolava.
Tremolava de fúria i de sofrença,
i la veu em cremava l'esperança.
Per un moment l'esglai em retallava
la teva fesomia, que es desfeia
dintre la conca dels meus ulls. —Girona!—
Vaig cridar amb la veu plena de miracle!
I els teus fills respongueren amb la glòria
del seu braó. —Girona! Encara ets nostra!

Perquè estimem la llum que tens al rostre,
i la cançó d'amor que tu ens cantaves
quan, infants adormíem dins la falda,
gris i brillant del teu secret de boira,
la nostra por... la nostra valentia.

I amb els ulls esverats per el coratge,
fèiem enrera a l'enemic més negre!
I tu quedaves, alta i sense màcula
amb els dos campanars que et feien guardia.

Jo reposo tranquil la meva forma,
dins del sepulcre quiet del teu silenci.
De marbre blanc són ara les estones
que m'has donat. La sang vermella i lenta,
per les venes enceses d'enyorança,
ara reposa quieta i generosa
esperant la gran veu del «Ressurrexit!»

Però si un dia sento com t'esglaiien
 batalls d'acer, en crits de guerra crua,
 despertaré el meu somni de les hores
 i cridaré als valents que em facin armes.

I si les pedres suen sang de màrtirs,
 cada cor es fondrà en un viu de pedra.
 Per no desdibuixar la teva forma.
 Per no trencar el repòs del teu somriure.

Girona jo t'he vist en dies agres
 de fam i fred, de sang i febre al rostre.
 I he mort pel teu respir. Girona! Vella
 de segles i d'amor! Jo vull trobar-te
 amb l'alè incendiat dels teus crepuscles,
 i el teu cabell brillant de fils de boira
 estès damunt l'Onyar, com la bandera
 que oneja als quatre vents la teva glòria!

LES DONES DE LA COMPANYIA DE SANTA BÀRBARA

Jo sóc una de tantes. Feble i dolça,
 jo portava en els braços la collita
 del meu amor filat amb fils de molsa.

Espòs i fills. La clara correntia
 d'una vida sense ombres, sense presses,
 com el piular poruc d'un griu d'ocella
 i un niu de plomes tebies a la falda.

Només sabia de cantar corrandes
 per adormir-me els fills al clot dels braços.
 I el respirar del riu m'acompanyava
 rentant el blanc cotó de les bugades.

Un dia, sota el crit de les banderes,
 Girona, ens vas cridar! Perquè senties
 un corcelet de foc que t'estrenyia
 els teus lloms masegats de cendres mortes.

Dones febles, sentirem l'ampla crida
 del teu cant de dolor. Mullers i mares,
 totes iguals, sentirem la punyida
 de les teves entranyes que xisclaven
 pel dolor dels teus fills, que se'ns morien
 en rius de sang. Pel signe dels esposos
 que ens fugien, deixant-nos dins les hores
 d'un tàlem sense foc. Altres fogueres
 ens cremaven la sang dia per dia!

Llavors fonguérem llàgrimes inútils,
 i el cor se'ns tornà flama dins de l'aire.
 Arrencàrem valentes la vergonya,
 i cara a l'enemic fórem l'ensenyia
 dels homes arrapats a les muralles.
 Defensant amb les dents blanques d'angúnia,
 cada graó que escalonaven bales.

Amb els vestits sagnants fèiem la ronda
 entre els ferits que encara tremolaven.
 Destrenàvem cabells per fer més tobos
 les cançons de la Mort... I s'eixugaven
 llàgrimes de valents als braços mòrbids
 en abraçada heroica. Fèiem coure
 aliments sense pes en cuines fredes,
 que alimentaven dies de cor negre.
 Vigilàvem atentes la mirada,
 que s'escorria en rierols de febre,
 jugant a guerrear, petjant les eures
 que abraçaven la torre Gironella.

Jo sóc una de tantes, que en el setge
 fórem valentes per guardar les portes
 de les teves muralles que tremien
 als embats de la guerra incendiada.

Jo vinc avui a dir-te amb veu de versos,
 la cançó de les dones gironines

de tots els temps. Per dir-te que, serenes,
 sempre tindrem la clara valentia
 per defensar les pedres del teu cercle.
 Per fer-te lliure de petjades falses,
 estranyes al teu gris i a la teva ombra.
 Que sempre sentirem, dintre la calma
 o enfonsada en el temps de la tempesta,
 la veu de les campanes que et tremola
 dalt dels teus campanars coberts de molsa,
 cançons de Pàtria d'immortal memòria!

VEU DEL VENT

Jo sóc el Vent! Camino per l'espai,
 i veig les hores i la febre lenta.
 Fa un segle i mig, corria... i un esglai
 em va ratllar de sang la veu calenta.

Jo esbandia les pedres dels camins,
 i tallava la pell de molts francesos.
 Escabellava el teu perfil, i encesos,
 em fitaven els ulls dels gironins.

Perquè la meva veu portés les gestes
 molt més enllà del món dels combatents.
 I amb els ulls abocats a les finestres
 sentien batre els aires més ardents.

Jo portava la glòria i la bandera
 dibuixava serrells dintre l'espai.
 Jo passava volant la torrentera
 de l'esglai
 sense girar la vista mai enrera!

I cantava pel món la valentia
 dels teus homes encesos de braó,
 escalonant muralles nit i dia
 per no deixar-se prendre cap graó.

I encara avui et canto amb veu de festa,
 per l'ample món, que ja no veig tan alt.
 I dibuixo a l'espai la teva gesta
 que t'ha fet tres vegades immortal!

UN SOLDAT FRANCÈS

Jo vaig morir una tarda trista.
 Fibra d'esglai la meva sort.
 Amb pinzellades d'ametista
 vares pintar la meva Mort.

Vint anys... i l'ombra de la vida
 se'm va desfer sobre els teus lloms.
 Sense recer, per la ferida
 m'esclatà el foc dels teus canons.

Fill de les terres de Provença,
 volia veure monts enllà!
 Vaig allistar-me. Sempre a vèncer!
 Sense saber què era matar.

El foc corria per l'entranya
 quan els camins eren vençuts.
 Els primers passos per l'Espanya
 glòria i triomf eren perduts.

Tu inflaves d'aire la bandera
 al foc encès dels teus combats.
 La nostra fila es feia enrera
 ran del braó dels teus soldats.

Jo vaig morir veient la glòria
 com et vibrava dalt del pal.
 Jo vaig morir... però la memòria
 del petit viure del meu mal,
 s'enfilerà dintre l'Història
 del teu somriure d'immortal!

LA PESTA

Aliada del foc que et consumia
jo perforava el fil de la muralla
amb l'espectre esquelètic del meu rostre.

Amb enfilalls de fred feia la ronda
i amb un sol cop de dalla m'emportava
els més valents, que no podien batre
els cops de l'enemic. Queien sense esma
dins del sac curullat del meu pesombre.

Amb les dents grogues de la traïdoria
jo batallava dins les files mortes
dels teus valents, que em feien pampallugues
amb la sang dels herois. Girona, escolta'm!

Perquè vengeres el meu pit de febre,
quan jo enfonsava el meu respir de cendra
al cor de la muralla sangonosa.
Però els teus fills no es feren mai enrera,
i vaig deixar els teus camps, avergonyida
del meu segar sense graner. Girona!
Tens els fills amb l'estrella perfilada
que m'ha vençut el cor, sense batalla!

VEU DE GIRONA

Fa un segle i mig que respirava d'ansies.
Fa un segle i mig que si la Mort s'enduia
els meus fills més valents... D'altres neixien
per retrobar la petja, sempre intacta
del coratge i el cant de la bandera!

Perquè aquesta bandera que jo guardo
onejant en la clara correntia
dels meus rius de ciutat, la vull ben alta!

Ben alta cara al cel! Cara a la Pàtria!
Perquè encara tinc força a les entranyes
per fer els camins d'Espanya nets d'onades,
nets d'enemics, si volen trepitjar-la!

Si jo sóc immortal, guardaré intacta
la meua silueta, grisa i dolça,
amb els meus campanars, com dues llances,
amb els rius que em dibuixen cintes clares.

La meua glòria d'immortal miratge,
és la glòria d'Espanya! Es per la Pàtria!